

נר אחד היה לנו

- 1 חג החנוכה קשור עם מלחמת הגבורה – מלחמת המכבים. במשפחתנו קשור החג עם ההצלה –
- 2 הצלת חיים. נר של חנוכה הציל אותנו ממוות.
- 3 זה היה בזמן מלחמת העולם השנייה. הגרמנים כבשו את העיירה שלנו, שרפו את הבתים והרגו
- 4 את כל היהודים, רק משפחות בודדות ניצלו. גם אנחנו ניצלנו כי התחבאנו במרתף מתחת
- 5 לאדמה.
- 6 שלושה חודשים ישבנו במרתף, בחושך. אכלנו צנימים וסרדינים. בלילה היינו מתגנבים לנהר
- 7 הסמוך ומביאים משם דלי מים.
- 8 רק נר אחד היה לנו והיינו שומרים עליו כעל בבת עינינו. היינו מדליקים אותו רק לדקה, כדי
- 9 לראות איך לפתוח את קופסת הסרדינים. מיד אחרי כן היינו מכבים אותו. כך השתמשנו בנר
- 10 הזה במשך שלושה חודשים, אך המזון הלך ואזל והרעב החל להציק לנו.
- 11 לילה אחד התעוררתי – והנה אור במרתף. אבא עמד ליד הנר הדולק עם סידור ביד. זה היה
- 12 ליל חנוכה... לפתע שמענו צעדים בחוף. מישהו התקרב למרתף. גילו אותנו! מיד יבואו הגרמנים
- 13 ויהרגו אותנו! זו היתה המחשבה הראשונה שעלתה בליבנו.
- 14 נשמעו דפיקות על הדלת. אבא כיבה את הנר, אך הדפיקות נמשכו. בצעדים כושלים ניגש אבא
- 15 לפתוח את הדלת.
- 16 האיש שעמד בפתח היה שכננו הנוצרי. נשמנו לרווחה. האיש סיפר: "חשבתי שגם אתם בין
- 17 המתים. הרי הרגו את כל היהודים בעיירה. והנה ראיתי אור חלש בוקע מן המרתף".
- 18 באותו לילה העביר אותנו השכן ליער הקרוב. הוא גם נתן לנו צידה לדרך. כך ניצלנו מידי
- 19 הגרמנים ומידי המוות ברעב.

דפי משימות

טרומ קריאה

שערו על-פי הכותרת מה יסופר בסיפור, וכתבו את תשובתכם.

המורה מקריאה כמה שורות:

שורה 3 – "זה היה בזמן מלחמת העולם השנייה. הגרמנים כבשו את העיירה שלנו".

שורה 13 – "זה היה ליל חנוכה... לפתע שמענו צעדים בחוץ".

שורה 18 – "האיש שעמד בפתח היה שכנו הנוצרי. נשמנו לרווחה".

אלו השערות נוספו לכם?

_____	– השערה 1
_____	– השערה 2
_____	– השערה 3

לפניך שלוש שאלות הקשורות בסיפור:

א. הביאו דוגמה לתנאים הקשים שבהם חיה המשפחה במחבוא.

ב. מדוע שמרה המשפחה על הנר היחיד שלה?

ג. כיצד הציל השכן הנוצרי את המשפחה?

מחקו את מילות השאלה או ההוראה.

הדגישו את המשפטים שנתרו.

היגדים אלו קשורים לתוכן הסיפור.

שערו שוב על מה יספר הסיפור. רשמו בתוך תיבת ההשערות.

_____	– השערה 1
_____	– השערה 2
_____	– השערה 3

דף משימות בעקבות קריאה מעמיקה (עמ' 192)

לשון

1. משמעות המילה "צידה" בשורה 18 :
א. ציוד נחוץ לדרך.
ב. ציוד מרשים.
ג. צעדים קטנים ומהירים.
2. מילה נרדפת למילה "בוקע" בשורה 17 :
א. פורץ החוצה.
ב. מתפוצץ.
ג. בולע כל דבר.
3. בשורה 7 מופיע המילה "משם". לאיזה מקום מתייחסת המילה?

-
4. בשורה 8 מופיעה המילה "עליו".

- א. על מי מדובר?
ב. על כמה מדובר?

5. תפקיד שלוש הנקודות בשורה 12 "זה היה ליל חנוכה...":
א. סימן שאלה.
ב. דיבור ישיר.
ג. מקום למחשבה.

6. תפקיד הנקודותיים בשורה 16 הוא :
א. דיבור ישיר.
ב. דיבור עקיף.
ג. סימן קריאה.

7. מילת הקישור "גם" בשורה 18 משמעותה :
א. בגלל.
ב. אבל.
ג. בתוספת.

8. המילה "הרי" בשורה 17 באה להביע:

- א. זמן.
- ב. הסבר.
- ג. ניגוד.

ענו על השאלות:

9. הביאו שתי דוגמאות לתנאים הקשים שבהם חיה המשפחה במחבוא.

10. מדוע שמרה המשפחה על הנר היחיד שלה?

11. כיצד הציל השכן הנוצרי את המשפחה?

תוכן סמוי

12. מדוע הציל השכן הנוצרי משפחה יהודייה?

שיפוט והערכה

13. כיצד היית נוהג במקום השכן הנוצרי? נמק!
(זכור שהגרמנים הצהירו שיהרגו כל אחד שיימצא מציל יהודים).

14. תן שם אחר לסיפור. נמק את תשובתך.

15. מהו נושא הסיפור? מצא משפט הוכחה לנושא הסיפור.

16. מהו הרעיון העיקרי של הסיפור? רשום משפט הוכחה.

17. מה המסר אותו רצו ללמד אותנו בסיפור זה?

18. כתוב מכתב אל השכן הנוצרי בשם בני המשפחה, בו אתה מתייחס למעשה שלו להצלת משפחתך.

19. בחרו בשלושה שירים המוכרים לכם בנושא החג, ורשמו את כל הרמזים המופיעים בהם הקשורים לחג החנוכה.

מסיבת חנוכה

כשלושה שבועות לפני החג מציגה המחנכת את הרעיון למסיבת חנוכה. ההנחה היא שלכל אחד בכיתה יש נקודת "אור" אחת לפחות. למסיבה ניתן שם: "אורה של כיתה".

המשימה: איסוף נקודות אור של חברי הכיתה.

כל תלמיד כותב את שמו על פתק.

מערבבים את השמות וכל אחד מקבל שם אחר.

מאותו שלב כל אחד עורך תצפית על התלמיד שאת שמו קיבל.

אין לגלות על מי עושים תצפית.

היעד: איתור נקודת אור אחת.

ניתן להיעזר במחנכת, ביועצ/ת, אך לא בחברי הכיתה.

עם איתור הנקודה יש לכתוב ברכה בכל צורה שהיא.

בערב המסיבה, הכיתה תאורגן בצורת "לב" בעזרת הכיסאות, ללא השולחנות. ליד כל כיסא על הרצפה

תושם כוס קטנה ובה נר גבוה, ומסביבו מספר פרחים (את הנר והפרחים שמים על ספוג).

הערב יתחיל בהדלקת נר מסורתית ובשירה.

אחר כך המורה מתיישבת בקצה של "הלב" ומתחילה את הערב.

היא קוראת את הברכה שכתבה לתלמיד שהגדילה את שמו ומדליקה את הנר.

התלמיד שקיבל את הברכה קורא את הברכה שלו ומדליק נר, וכך הלאה.

חשוב לציין כי הערב מתנהל בחושך. לאט לאט נדלק "הלב".

המורה מסכמת את הערב בקריאת ברכה לכיתה כולה.

מדליקים את האור ומתכבדים.

כדאי להזמין מורים אהובים למסיבה ע"י תלמידי הכיתה.

כמחנכת ערכתי מסיבות כיתה כאלו, שזיכרוני נשמר לאורך שנים.

